

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Основна мета бізнес-аналізу - орієнтація управлінського процесу на досягнення цілей, що стоять перед суб'єктом господарювання, за рахунок зміщення акценту з діагностики минулого на прогноз майбутнього, відстеження дії внутрішніх і зовнішніх факторів, інформаційної та консультативної підтримки прийняття управлінських рішень. Основні відмінні риси бізнес-аналізу пов'язані з рівнем узагальнення результатів, умовами, суб'єктами, об'єктами та призначенням дослідження.

Найбільш значущим стає прогнозний аналіз, що сприяє мобільної адаптації до зміни оточення. Він має на меті знаходження в кожному процесі або явищі господарської діяльності найбільш стійких (перспективних) елементів, здатних грати вирішальну роль в майбутньому. Цей вид аналізу спрямований на визначення факторів і ступеня їх впливу на тенденції зміни значень показників в перспективі, дає можливість здійснювати передбачення, є природною передумовою прогнозування та подальшої розробки на базі прогнозів бізнес-плану або проекту.

Особливо значущим ставати стратегічний аналіз, призначення якого - підготовка основи для прийняття рішень з вироблення місії, системи цілей, стратегії розвитку організації. У процесі стратегічного аналізу необхідно виявити конкурентні переваги об'єкта дослідження, що забезпечують його успіх. Тут можливі два підходи, один з яких пов'язаний з ринковою, а другий ресурсної орієнтацією.

Ресурсне напрямок заснований на тому, що кожне підприємство має в своєму розпорядженні різноманітні ресурси, які воно може вибирати на ринку факторів виробництва і комбінувати відповідно до своїх можливостей.

Якщо підприємство здійснює вибір і комбінацію ресурсів краще, оригінальніше, швидше за конкурентів, то йому гарантований кінцевий ринковий успіх. Коли керівництву вдається це, то ресурси знаходять форму так званих ключових компетенцій, яких конкуренти не мають. Сюди відносяться базисні технології, високоспеціалізовані машини й устаткування, організаційні процеси, патенти, ліцензії, специфічні знання персоналу, особливі зв'язки з клієнтурою, постачальниками і владою, імідж підприємства, репутація його продукції на ринку і в суспільстві.

Важливі і ще не до кінця оцінені нефінансові показники, такі як особливо лояльні ринкові відносини, своєрідна організаційна культура, хороша репутація підприємства, його продукції та персоналу. Ці компетенції складні, важко сприймаються і не мають ринкової форми в звичайному поданні. Тому вони не настільки швидко знецінюються.

При аналізі виконання стратегії ці задачі набувають цілком певну специфіку, обумовлену тим, що стратегічний аналіз спрямований на з'ясування того, якою мірою реалізація стратегії призводить до досягнення цілей організації. Стратегічний ретро аналіз принципово відрізняється від поточного аналізу, так як його не цікавить правильність виконання стратегічного плану, виконання окремих робіт, функцій і операцій, він сфокусований на тому, чи можливо надалі реалізовувати прийняті стратегії і чи призведе їхня реалізація до досягнення поставлених цілей. Рекомендації аналітиків щодо коригування можуть стосуватися як стратегії, так і цілей організації.

Бізнес-аналіз сучасного підприємства передбачає моніторинг змін вимог стейкхолдерів, аналіз поточних бізнес-процесів і пошук шляхів їх оптимізації, пропозиція змін, пошук можливостей для більш оперативного виконання завдань. При бізнес-аналізі майбутнього на перший план виходить моделювання запланованих бізнес-процесів і вимог стейкхолдерів, а значить саме точність моделювання буде критичним фактором успішності бізнес-аналізу і бізнесу в цілому.

На етапах життєдіяльності організації особливо значащим є зовнішній аналіз, який дозволяє, спираючись на досвід зовнішніх експертів-консультантів, отримати «свіжий» погляд «з боку», що сприяє прийняттю нестандартних рішень. У розвинених країнах при наявності надійної інфраструктури ринку отримання консультаційної аналітичної послуги представляється справою буденною. У нашій країні такий сервіс знаходиться ще тільки в стадії становлення.

Вітчизняні підприємства мають досвід отримання допомоги аудиторських фірм, що пропонують своїм клієнтам обмежений спектр вузькоспеціалізованих послуг, пов'язаних, наприклад, з переглядом структури організації, впровадженням нових інформаційних технологій, зміною з боку окремих функціональних сфер (постановкою обліку, проведенням маркетингових досліджень та ін.).

Бізнес-аналіз вбудовується в систему управління, не замінюючи, але і не ігноруючи її, а є елементом її складової. Класичні аналітичні методи можна представити як «плоскі таблиці», які можуть дати достатньо повну картину діяльності бізнесу, але при цьому їх необхідно доповнити «глибиною», ввести нові дані - саме тут логічно ввести в рівняння стейкхолдерів, вимоги яких формують більш повну структуру бізнесу. Бізнес-аналіз є наступним етапом еволюції економічного аналізу, переходом від «плоских таблиць» до комплексної системи підтримки бізнесу.

Список використаної літератури:

1. A Guide to the Business Analysis Body of Knowledge ® (BABOK® Guide) Version 2.0 International Institute of Business Analysis. Toronto, Ontario, Canada, 2009.